

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาล ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

Administrative Skills of School Administrators in 21st Century Under the Municipality in Three Southern Border Provinces

^{1*}อับดุลเลาะ นาปี Abdunloh Napi

^{2**}จรูญี แก้วเอียน Jarunee Kao-ian

^{1,2}คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

^{1,2}Faculty of Education, Yala Rajabhat University

*First author, e-mail: willdann11@gmail.com

**Corresponding author, e-mail: jarunee.k@yru.ac.th

Received April 21, 2025; Revised April 28, 2025; Accepted: August 10, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ 2) เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดสถานศึกษาและตำแหน่ง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและพนักงานครู สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 298 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 39 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-Test) ทดสอบค่าเอฟ (F-Test) เมื่อพบมีความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดสถานศึกษาและตำแหน่ง พบว่า

ตัวแปรเพศและตำแหน่ง ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ประสิทธิภาพการทำงานและขนาดของสถานศึกษา ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร; ภาคใต้; ศตวรรษที่ 21; สามจังหวัดชายแดน

Abstract

This research article aimed to: 1) examine the level of administrative skills of school administrators in the 21st century under the municipality in three southern border provinces, and 2) compare administrative skills of school administrators in the 21st century under the municipality in three southern border provinces, classified by gender, work experience, school size, and position. This research is quantitative research. The sample group consisted of 298 basic school administrators and teachers under the municipality in three southern border provinces in the academic year 2024, selected through a stratified random sampling technique. The research instrument was a 39-item Likert-scale questionnaire with the Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranged from 0.67 to 1.00, and the reliability coefficient was 0.97. Data was analyzed using a statistical software package. The statistics employed were percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. Scheffe's method was used for comparisons when significant differences were found. The findings showed that: 1) The overall and each aspect of administrative skills of school administrators in the 21st century under the municipality in three southern border provinces were at a high level. 2) The comparison results of administrative skills of school administrators in the 21st century under the municipality in three southern border provinces, classified by gender, work experience, school size, and position showed no significant differences in gender and position. However, significant differences at the .05 level were found in work experience and school size.

Keywords: Administrative skills; South; 21st Century; Three Border Provinces

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และการเป็นโลกดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของโลกมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างรวดเร็วจึงส่งผลกระทบต่อการวางแผนและการกำหนดแนวทางการพัฒนา

ประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างความมั่นคงและการพัฒนาที่ยั่งยืน (สรรเสริญ ตาแก้ว, 2566) ภาคการศึกษาจำเป็นต้องตื่นตัวและเตรียมพร้อมจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ทักษะที่สำคัญ เช่น ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะการปรับตัว ทักษะทางสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม ทักษะความรับผิดชอบ และทักษะความเป็นตัวแบบและเป็นผู้นำคนอื่น และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) มุ่งเน้นจัดการศึกษาในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารสถานศึกษาจึงจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับระบบการศึกษาที่จะจัดขึ้น โดยต้องมีสถานที่ อุปกรณ์ในการศึกษาคำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และสถานศึกษาจะต้องมีหน้าที่ส่งเสริม กระตุ้น อำนวยความสะดวกและจัดให้มีแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตโดยสะดวก คำนึงถึงความเป็นอิสระของการบริหารจัดการสถานศึกษา ความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562, 2562)

ความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่จำเป็นต้องมีเครื่องมือที่แตกต่างจากในยุคที่ผ่านมา เพื่อการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จ และเครื่องมือสำคัญที่จะต้องมีเพื่อนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญ เพราะผู้นำเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคลากรภายในสถานศึกษา มีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางการนโยบายและนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ ต้องมีความพร้อมในด้านคุณลักษณะที่โดดเด่น กล่าวคือ มีทักษะทางปัญญาสูง เป็นนักบริหารมืออาชีพ มีจิตเชิงสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดี และเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความคาดหวังสูงที่มุ่งสร้างความสำเร็จของงาน ตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรมยุคใหม่ (วิมลสิริ รอดช้าง, 2565) ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง กล้าคิด กล้าทำ มองอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ วางกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาสู่เป้าหมายให้มีประสิทธิภาพ โดยมีเครื่องมือที่ช่วยขับเคลื่อนการบริหารสู่ความสำเร็จ คือ การจัดการความรู้ในองค์กร พัฒนาความรู้และสร้างนวัตกรรมอยู่ตลอดเวลา การทำงานที่มีความยืดหยุ่นทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปฏิบัติงานเป็นทีม การสร้างเครือข่ายในการทำงานที่เข้มแข็งและยั่งยืน (พิกุล นามสูง, 2565)

ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ (ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส) มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเทศบาล จำนวน 32 โรง (สำนักงานศึกษาธิการภาค 7, 2566) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กไทยได้รับการศึกษา

อย่างทั่วถึง โดยแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น การส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา และการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มุ่งเน้นขับเคลื่อนทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาคน ด้วยการสร้างความโดดเด่นและพัฒนาระบบการศึกษาอย่างเต็มรูปแบบ ควบคู่กับการสร้างระบบการศึกษาอัจฉริยะ (Smart Education) เพื่อนำไปสู่การเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนครอบคลุมครบทุกกลุ่ม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (พงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ, 2564) เพื่อการดำเนินการตามเป้าประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการบริหาร ซึ่งได้แก่ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คือการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ ผู้บริหารจะต้องมีทักษะการสื่อสาร เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สร้างแรงจูงใจให้ครูแสดงออกอย่างมีทิศทาง ทักษะการแก้ปัญหา ผู้บริหารจำเป็นต้องมีวิธีการที่จะแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและเหมาะสม ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้างต่อความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาและความสำเร็จในการสร้างนวัตกรรม ทักษะการทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงาน ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจเชิงกลยุทธ์เกี่ยวกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีและการพัฒนา ทักษะดิจิทัลให้กับบุคลากรและนักเรียนได้อย่างเหมาะสม (จุมพล โพธิ์สุวรรณ, 2564) แต่จากผลการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ผู้บริหารขาดการวางแผนในการทำงานและไม่ติดตามงาน ดังนั้นผู้บริหารควรจัดประชุมมอบหมายงานให้ชัดเจน ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานและผู้บริหารควรกำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายงานให้ชัดเจน (วิกัณดา โรจนภาพงค์, 2561) และผลการศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ทักษะการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ทักษะการบริหารจัดการองค์การ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (แวสุริยะ ตระกูลสรณคมน์, 2565) ตลอดจนการศึกษาของ เจ๊ะมุฮัมหมัดฟาอิส เจ๊ะโซ๊ะ ที่ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ศูนย์เครือข่ายกุเราทอง อำเภอตากใบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารมีการวินิจฉัยพฤติกรรมขององค์กรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรมีความคิดริเริ่ม เป็นนักปรับปรุง เป็นผู้ให้การยอมรับ เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ เป็นนักประสานงาน และเป็นนักเปลี่ยนแปลง (เจ๊ะมุฮัมหมัดฟาอิส เจ๊ะโซ๊ะ, 2565)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาใน

สังกัดเทศบาลมีทักษะการบริหารสถานศึกษาน้อยเพียงใดและต้องการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยจำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดสถานศึกษา และตำแหน่งว่ามีความแตกต่างหรือไม่ ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเกิดประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัดเทศบาล เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางต่อยอดพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปร เพศ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดสถานศึกษา และตำแหน่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** โดยสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการบริหารจากแนวคิดและเอกสารงานวิจัยของณัฐวุฒิ พุทธวงศ์ (2564); นิภาพร รอดไพบุลย์ (2565); นูรมี อุแม (2566); สุพัตรา ผลประสาธ (2566); Hoyle et al. (2005); Weigel (2012) โดยพิจารณาทักษะการบริหารที่มีค่าความถี่สูงตั้งแต่ 6 ขึ้นไป คัดสรรเป็นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย 1) ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะการทำงานเป็นทีม 5) ทักษะการแก้ปัญหา และ 6) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล

2. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** โดยเก็บข้อมูลวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาสังกัดสังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและพนักงานครู สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จาก 32 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,163 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและพนักงานครู สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 298 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์เยมาเน่ ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 39 ข้อ ครอบคลุม 6 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะการทำงานเป็นทีม 5) ทักษะการแก้ปัญหา 6) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้ 1) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้ง 32 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลตามระยะเวลาที่กำหนด 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์เพื่อวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความถูกต้องและสมบูรณ์ของคำตอบมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2) ข้อมูลทักษะทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-Test) ทดสอบค่าเอฟ (F-Test) เมื่อพบมีความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

1. ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	4.46	0.46	มาก	1

2	ทักษะการสื่อสาร	4.37	0.44	มาก	3
3	ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	4.32	0.52	มาก	6
4	ทักษะการทำงานเป็นทีม	4.36	0.50	มาก	4
5	ทักษะการแก้ปัญหา	4.33	0.56	มาก	5
6	ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.38	0.40	มาก	2
รวม		4.37	0.41	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือ ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.40) และด้านทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.44) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.52)

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดสถานศึกษา และตำแหน่ง โดยในที่นี้จะแสดงเฉพาะตารางที่จำแนกตามตัวแปรเพศ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามเพศ

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21	เพศ				t	p-value
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	4.52	0.41	4.43	0.50	-1.750	0.082
2. ด้านทักษะการสื่อสาร	4.28	0.41	4.41	0.44	2.238*	0.018
3. ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิด สร้างสรรค์	4.30	0.49	4.33	0.53	0.425	0.671
4. ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม	4.29	0.47	4.39	0.52	1.617	0.107
5. ด้านทักษะการแก้ปัญหา	4.37	0.57	4.31	0.55	-0.930	0.353
6. ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและ การใช้ดิจิทัล	4.26	0.45	4.43	0.36	3.403**	0.001
รวม	4.34	0.39	4.38	0.41	0.863	0.389

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านทักษะการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Sheffe's Method) พบว่า คู่ที่แตกต่างกัน 1 คู่ คือ ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับ ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และเมื่อจำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา ก็พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตามตัวแปรตำแหน่ง พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และด้านทักษะการสื่อสาร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาจากหน่วยงานการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถจัดการศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ใช้หลักการกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม และยังมีความเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการ เช่น การเผยแพร่ข้อมูล การสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสามารถสร้างสมดุลระหว่างการมุ่งผลงานกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในองค์กร เช่น การจัดกิจกรรมสร้างทีมหรือเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารสามารถนำเสนอแนวคิดแปลกใหม่และปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานได้ทันเหตุการณ์จะช่วยให้สถานศึกษารับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวิกันดา โรจนภาพงค์ กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษานั้น จะต้องผ่าน

การพัฒนาตามหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ประกอบกับการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน รวมทั้งการประชุมทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้บริหารการศึกษาในระดับต่างๆ อีกทั้งยังเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา (วิกันดา โรจนภาพงศ์, 2561) ทำให้ผลออกมาอยู่ในระดับมากดังกล่าว สอดคล้องงานวิจัยศิริรัตน์ ศรีวิจิตร ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตร่มเกล้าฉนวนฉนวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ศิริรัตน์ ศรีวิจิตร, 2564) จากทั้งสองงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้นมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ไม่ว่าจะเป็นทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะการสื่อสาร ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าทักษะของผู้บริหารนั้นได้ใช้หลักการกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม และยังมีความเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการ จึงพบความสัมพันธ์จากงานวิจัยทั้งสองที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันแม้ว่าจะต่างพื้นที่ แสดงให้เห็นว่าทักษะของผู้บริหารมีความสำคัญต่อการบริหารงานด้านการศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในบริบทใดก็ตาม

2. จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 มีรายละเอียดดังนี้

1) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันอาจมองไปในทิศทางเดียวกันว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ผู้บริหารพึงประพฤติปฏิบัติ ประกอบกับทักษะการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับยุคศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตามแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565) ที่มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งชายและหญิงให้มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในโลกศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ และวิจิต แสงสว่าง ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (สุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ และวิจิต แสงสว่าง, 2564) จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างทางเพศไม่ได้ส่งผลต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสะท้อนถึงการพัฒนาทางการศึกษาที่เน้นศักยภาพและคุณลักษณะตามบทบาทหน้าที่มากกว่าความแตกต่างทางเพศ

2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาพรวมแตกต่างกัน

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าผ่านการทำงานในสถานศึกษามานานกว่าย่อมมีความรู้ มีทัศนคติ มีวิสัยทัศน์ มีแนวทางในการปฏิบัติงานที่ต่างกันอย่างเห็นได้ชัด รวมถึงจะต้องมีทักษะและความสามารถด้านอื่นๆ มาประกอบกับความรู้ที่มีด้วย นอกจากนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นผู้บริหารที่ต้องตื่นตัวตลอดเวลา ไม่สามารถหยุดนิ่งได้ พร้อมทั้งจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถคิดสร้างสรรค์โดยไม่ยึดติดกับหลักการหรือข้อจำกัดเดิม นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทำให้เกิดผลต่อการพัฒนาสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการระบบงานภายในสถานศึกษา ผู้บริหารมีเทคนิคในการวางแผน กำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีเทคนิคในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ (ศิริรัตน์ มณีเรือง, 2565) สอดคล้องกับงานวิจัยของภักวณิชญ์ บุญครอง และกัลยมน อินทุสุต ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกประสบการณ์การทำงาน ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน (ภักวณิชญ์ บุญครอง และกัลยมน อินทุสุต, 2567) จากผลการวิจัยทั้งสองเรื่องดังกล่าวมาแสดงให้เห็นว่าประสบการณ์การทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาการทางด้านทักษะการบริหาร โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์ยาวนานมีแนวโน้มที่จะพัฒนาความรู้ ทักษะ ทัศนคติและวิสัยทัศน์ในการบริหาร การคิดวิเคราะห์จากประสบการณ์การปฏิบัติงานเพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานได้อย่าง รอบด้านมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย

3) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่มีโครงสร้างการบริหารงานและการแบ่งสายงานออกเป็นแต่ละกลุ่มสาระวิชาที่ชัดเจน การมอบหมายเป็นไปตามลำดับชั้นของสายการบังคับบัญชา ทำให้ครูผู้สอนไม่ค่อยได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกับผู้บริหารสถานศึกษามากนัก ในขณะที่สถานศึกษาขนาดเล็กมีครูและบุคลากรทางการศึกษาน้อย ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมดูแลบัญชาโดยตรง ไม่จำเป็นต้องมีการมอบหมายตามลำดับชั้นสายงาน ส่งผลให้การเข้าถึงผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปได้โดยง่าย นอกจากนี้โรงเรียนขนาดใหญ่มีระบบการบริหารหรือการจัดการมีสายการบังคับบัญชา มีตำแหน่งรองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน หัวหน้าฝ่ายต่างๆ หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระ เป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานแทน ซึ่งสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็กไม่มีสายการบังคับบัญชาดังกล่าว เพราะมีครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษาน้อย ทำให้ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนและรับผิดชอบในโครงการต่างๆ และผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 อย่างเต็มศักยภาพ

เพราะไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทนครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็กจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างไปจากครูผู้สอนซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดเล็กประสบความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดขึ้นอยู่กับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารทักษะด้านเทคนิควิธี สามารถวางแผน กำหนดนโยบายทิศทางการบริหารงานที่ชัดเจน มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเข้ามาใช้บริหารจัดการในสถานศึกษา และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจ สร้างระบบความร่วมมือ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจที่ดีในการประสานงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (รุจิกาญจน์ วุฒิพรวรพงค์, 2565) สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลิภา พูลศิริ ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (วัลลิภา พูลศิริ, 2562) จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าขนาดของสถานศึกษาการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารแตกต่างกันโดย สถานศึกษาขนาดเล็กส่งเสริมให้ผู้บริหารต้องพัฒนาทักษะการบริหารอย่างรอบด้านในทุกมิติ ส่วนสถานศึกษาขนาดใหญ่เน้นการกระจายอำนาจ และการจัดการเชิงนโยบายที่มีโครงสร้างชัดเจน ผู้บริหารจึงต้องปรับใช้ทักษะบริหารให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาที่ตนดูแล เพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

4) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรตำแหน่ง พบว่าภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะตำแหน่งเป็นผู้บริหารหรือครูผู้สอนก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ต่างกัน มีความต้องการผู้บริหารที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 เหมือนกัน หากแต่การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการปฏิบัติหน้าที่ที่ต่างกันออกไปตามขอบข่ายของงาน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาอาจจะทำหน้าที่ใช้ทักษะกระบวนการคิดนโยบายการบริหารสถานศึกษาและนํานโยบายมออบหมายให้กับครูไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามแผนงานของสถานศึกษาต่อไป ส่วนครูจะมีบทบาทหน้าที่รับนโยบายจากผู้บริหารสถานศึกษานำไปปฏิบัติ และหน้าที่หลักคือการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ โดยเริ่มตั้งแต่กำหนดนโยบายของสถานศึกษา กำหนดหน้าที่และมอบหมายงานให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความสามารถและความเหมาะสม ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานต่างๆ ภายในสถานศึกษาในเป็นไปอย่างราบรื่น อีกทั้งยังต้องเป็นผู้นิเทศติดตามและประเมินผล รวมถึงเสริมสร้างกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจึงมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน (พิทวัส ม่วงรอง และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, 2567) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของประดิษฐ์ พิมพา และคณะ ได้ทำวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ประดิษฐ์ พิมพา และคณะ, 2567) จากผลการวิจัยทั้งสองแสดงให้เห็นว่าตำแหน่งหน้าที่ไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน ทั้งนี้แม้ว่าผู้บริหารและครูจะทำหน้าที่ต่างกันแต่มีจุดยืนร่วมกันว่า ผู้บริหารต้องมีทักษะการบริหารที่เน้นการเป็นผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ การสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเสริมประสิทธิภาพการบริหาร เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวทันโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยขอเสนอองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

จากภาพทักษะภาพที่ 1 การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย 6 ทักษะ ได้แก่

1) ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และอนาคตของสถานศึกษาอย่างชัดเจน โดยสามารถสื่อสารโน้มน้าว และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรเข้าใจและร่วมมือในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

2) ทักษะการสื่อสาร คือ ความสามารถในการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้และความคิดเห็นอย่างชัดเจน สามารถสื่อสารได้เข้าใจ สามารถเจรจา ตอรอง โน้มน้าวใจ และปรับตัวให้เข้ากับช่องทางการ

สื่อสารที่หลากหลาย นำเสนอในที่สาธารณะอย่างมืออาชีพ สามารถใช้เทคโนโลยีสื่อสารในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน สามารถรับฟังอีกฝ่ายได้อย่างเข้าใจ ไม่อคติ

3) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ คือ ความสามารถของผู้บริหารในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์อย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะสั้นและระยะยาว เชื่อมโยงข้อมูลจากความรู้ ประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ต่อยอดริเริ่มสิ่งใหม่ด้วยวิธีการสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน เพื่อพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

4) ทักษะการทำงานเป็นทีม คือ ความสามารถในการส่งเสริมและประสานให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ และรับผิดชอบงานร่วมกัน ผู้บริหารสร้างบรรยากาศที่ดี ส่งเสริมความสัมพันธ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงสามารถจัดการความขัดแย้งและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ทั้งนี้ ผู้บริหารต้องมีความยืดหยุ่น พร้อมปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

5) ทักษะการแก้ปัญหา คือ ความสามารถในการวิเคราะห์และระบุสาเหตุของปัญหา กำหนดทางเลือกที่หลากหลาย และเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุดกับสถานการณ์ ผู้บริหารต้องสามารถแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยใช้ข้อมูลที่เป็นจริง เหตุผลที่เหมาะสมและนวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการบรรลุวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเป็นสำคัญ

6) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล คือ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร ทั้งการเข้าถึง การประเมินและใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ ถูกต้อง รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูล และประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา

บทสรุป

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย 1) ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ 2) ทักษะการสื่อสาร 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะการทำงานเป็นทีม 5) ทักษะการแก้ปัญหา 6) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เมื่อทำการศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านทักษะความเป็นผู้นำที่มี

วิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และด้านทักษะการสื่อสาร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผลการวิจัยที่ได้เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ใช้ประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับสภาพที่แท้จริง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมชุมชนและประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีแนวนโยบายที่ทันสมัยและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ควรใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลายในการวิเคราะห์ปัญหาและนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเสริมประสิทธิภาพการบริหาร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565. <https://moe360.blog/2021/06/30/education-management-policy/>
- จุมพล โพธิสุวรรณ. (2564). พฤติกรรมผู้นำเชิงยุทธศาสตร์. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 4(1): 135-148.
- เจ้มุฮัมหมัดฟาอิส เจ๊ะโซ๊ะ. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ศูนย์เครือข่ายกุเรทอง อำเภอตากใบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์ดุซง์บัณทิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2(1): 178-185.
- ณัฐฤดี พุทธรังค์. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นิภาพร รอดไพบุลย์. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. งานวิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นุรมี อุเม. (2566). ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ประดิษฐ์ พิมพา และคณะ. (2567). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. *วารสารมณีเชษฐารามวัดจอมมณี*, 7(5): 680-701.
- พงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ. (2564). คำแถลงนโยบายของนายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ นายกเทศมนตรีนครยะลาต่อสภาเทศบาลนครยะลา วันที่ 7 มิถุนายน 2564. <https://yalacity.go.th/content/vision>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, 1 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 136 ตอนที่ 73 ก, หน้า 1-13.
- พิกุล นามฮง. (2565). การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*, 1(2): 30-43.
- พิทวัส ม่วงรอง และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2567). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสหวิทยาเขตป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี. *วารสารเสียงธรรมจากมหายาน*, 10(2): 183-192.
- ภักวลัญญ์ บุญครอง และกัลยมน อินทุสุต. (2567). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 9(4): 238-254
- รุจิกาญจน์ วุฒิพรพรพงศ์. (2565). ทักษะการบริหารงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก. *วารสารวิชาการนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*, 1(2): 11-19.
- วัลลิภา พูลศิริ. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิกันดา โรจนภาพงศ์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 13(3): 386-393.
- วิมลสิริ รอดช้าง. (2565). การศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. *การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- แสสุริยะ ตระกูลสรณคณ. (2565). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์คุณวิทย์บัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 2(2): 184-192.
- ศิริรัตน์ ศรีวิจิตร. (2564). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตร่มเกล้าฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.*
- ศิริรัตน์ มณีเรือง. (2565). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.*
- สรเสริญ ตาแก้ว. (2566). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในประเด็นการวัดและประเมินผลทางการศึกษา. *วารสารการทดสอบและการประเมินทางการศึกษาระดับชาติ*, 4(1): 1-12.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 7. (2566). ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา. <https://reo7.moe.go.th/education-information/>
- สุพัตรา ผลประสาท. (2566). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(5): 265-274.
- สุวัฒน์ กุ้ยเกียรติกาญจน์ และวิจิต แสงสว่าง. (2564). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(3): 68-80.
- Hoyle, J. R., et al. (2005). *Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers*. Virginia: American Association of School Administrators.
- Weigel, R. A. (2012). School Leadership Skill Development. *Dissertation Ph.D. Thesis in Educational Leadership*. Eastern Michigan University Michigan. U.S.

